Jasna Ćorić

04.03.2024. 11:33
Pogledano: 714 puta

Put svile – put broća

Naše su učenice, članice sekcije „Glagoljaši“ osmislile buduću turističku rutu novog puta svile, tzv. PUTA SVILE - PUTA BROĆA s fokusom na biljku broć kao tematsku poveznicu inicijative.

Autorice: Božana Bevanda i Jasna Ćorić

Pedagoška uvjrenja

Naša su pedagoška uvjerenja kako učitelj 21. stoljeća treba, prije svega, posjedovati potrebna znanja i vještine za vođenje odgojno – obrazovnog procesa. Osim toga, treba posjedovati i pedagoške kompetencije te svoj nastavni pristup prilagoditi individualnim potrebama i interesima učenika te poticati poticajno, dinamično i učinkovito okruženje. Treba imati razvijene didaktičke kompetencije potrebne za organizaciju učenja.

Treba biti kreativan i poticati i razvijati kreativno mišljenje u učionicama kako bi omogućio razvoj stvaralačkih afiniteta učenika i njihovo osposobljavanje za kreativno razmišljanje. Učitelj treba biti inovativan, otvoren novim idejama, spreman cjeloživotno se educirati i usavršavati. Treba biti fleksibilan i spreman odgovoriti na zahtjeve suvremenog obrazovanja.

Kao ključni nositelji obrazovnog procesa, učitelji trebaju posjedovati širok spektar vještina i znanja kako bi uspješno odgovorili na izazove suvremenog obrazovanja.

POLAZIŠTA

Učenice su se prvo upoznale s Putom svile – mrežom karavanskih putova čiji je glavni cilj bio povezivanje sredozemlja i istočne Azije. Ti su se putovi zasnivali na razmjeni trgovačke robe, omogućivanju diplomatskih kontakata i spoznajama o drugim kulturama.

Nakon toga su pristupile temeljitom istraživanju raspoređenosti rasta biljke broć u svijetu. Nakon što su istražile gdje je još biljka raspoređena (osim Brotnja), osmislile su buduću turističku rutu novog puta svile, tzv. PUTA SVILE - PUTA BROĆA s fokusom na ovu biljku kao tematsku poveznicu. Svrha je projekta akumulacija i povezivanje turističkih atrakcija.

Kad su krenule u ovo istraživanje o biljki broć, otkrile su mnoge zanimljivosti te su sve dobivene informacije I saznanja ugradile u ovaj projekt, npr. koliko je biljka ljekovita, kako se i gdje točno u prošlosti koristila, u kojim se dijelovima svijeta koristi za dizajn interijera I sl.

Osim toga, mnogo su doznale i o povijesti svog zavičaja. Tako su npr. doznale kako se područje današnje općine Čitluk, odnosno Brotnjo prvi put u povijesti spominje 1306. / 07. godine u trgovačkim odnosima s Dubrovnikom. Taj, do sada najstariji pronađeni, nadnevak nađen je u dubrovačkom povijesnom arhivu što nas upućuje na to kako je Brotnjo još u srednjem vijeku bilo povezano s ovim primorskim gradom.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj je bio kroz više faza projekta afirmirati i promovirati broć kao lokalnu baštinu i prepoznatljivost ovog podneblja. Članice sekcije smatraju kako je biljka zbog svoje jedinstvenosti i široke mogućnosti primjene iskoristiv turistički potencijal. Zahvaljujući rasprostanjenosti može povezati

različite zemlje, regije i interese u jedan put, može rušiti barijere i pomoći učenju o drugim kulturama. Ne sumnjaju kako će njihovo idejno rješenje nove turističke rute biti prepoznato i kako će u budućnosti zaživjeti jer je kreativnost udružena s poduzetništvom dobitna kombinacija!

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Učenice su na led karti ucrtale (diodama) budući Put svile koji ide od Čitluka, kao polazne točke pa vodi do malog sela u blizini Tomislavgrada – Dražice (jedna je tomislavgradska književnica napisala knjigu s ovim motivom naziva „ Jakin broć “); dalje vodi do sela Maoča kod Foče. Putujemo dalje putom broća u Hrvatsku, do Dubrovnika – gdje se koristio za penganje jaja (slikanje i ukrašavanje pisanica voskom koje se onda uranjaju u crvenu boju dobivenu od biljke broć) pa u Konavle u kojima se crvenilo biljke koristilo za bojanje svile (na vjenčanim je nošnjama Konaovki najcrveniji vez). Za bojanje jaja koristio se broć i u Istri, točnije u mjestu Vodice (tu se koristio izraz broč – crvena boja i „bročati - bojadisati uskršnja jaja) i na Rabu, potom u Slavoniji (u nekim se dijelovima Slavonije uskrsna jaja nazivaju broćke) te u Vojvodini i Beogradu.

Naš se Put svile – put broća nastavlja i dalje: u Francuskoj, Nizozemskoj, Turskoj, Perziji, Maroku (i dan danas se na marokanskim i perzijskim tržnicama mogu pronaći košare pune osušenog korijena broća koji se koristi za razne rukotvorine). Broća ima čak i u dalekoj Rusiji (okolica grada Derbent). U svim se ovim državama, prema podacima koje smo pronašle, može pronaći biljka broć.

Broćevo crvenilo – alizarin je najstarija prirodna boja. Od davnina su se njime bojale: pisanice, tkanina, vuna, koža, svila ... I učenice su se željele okušati u bojanju jaja i pamučne tkanine rabeći crvenilo iz korijena biljke. I uspjele su!

Kreativne muze su ih vodile dalje… U suradnji s Likovnom sekcijom, izradile su statuu Općine Čitluk na kojoj je biljka broć (simbol ovog područja).

Pronašle su, također, zanimljiv podatak kako se na Filipinima u dizajnu interijera koriste reciklirani prirodni materijali, konkretno samljevena ljuska jaja kako bi se stvorili novi proizvodi poput pločica. Ako se želi dobiti ružičasta boja, koristi se, upravo, biljka broć. Ovo je dobar primjer iskorištavanja organskog otpada u dizajnu. I naše su se učenice tijekom projekta okušale u usitnjavanju i bojanju ljuske jaja te izradi pločice.

Kako je broć poznat i po svojoj ljekovitosti, otišle su korak dalje te osmislile budući turistički proizvod naše općine, a to je prirodni čaj „Broćanska rubia“. On ima široku ljekovitu uporabu.

Pronašle su i primjer spominjanja ove biljke u književnosti, npr.

Ošlji badelj jošte raste

I broća se još nahodi

U što žene jaja maste

Uskrsen'je kad prihodi.

(M. Vetranović)

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Postignuti rezultati ovog projekta su poticanje učenika, prije svega, na sudjelovanje u izvannastavnim aktivnostima, razvoj vještina, poduzetničkog duha, kritičkog razmišljanja, kreativnosti i unaprijeđivanje stečenih znanja. Učenike se nastoji osnažiti na kreativno djelovanje u području kreativne industrije i drugim područjima rada temeljenog na znanju te im izgraditi sklonosti za pronalaženje rješenja i stvaranje (poslovnih) prilika uporabom kulture kao resursa. Projektom se želi potaknuti poduzetništvo I kreativnost (bitne kompetenicije učenika 21. stoljeća), a ovakva bi se učenička idejna rješenja potvrdila tek na tržištu, u budućnosti. Smatramo kako ih mi, nastavnici, moramo odgajati u tom smjeru i kako je sadašnjost samo inkubator kreativnosti i poticaj za stvaranje. Učenice su povezale kulturu, kulturnu baštinu i turizam na najbolji mogući način. Biljka broć čini ovu rutu posebnom i jedinstvenom i može, u budućnosti, biti prepoznata i od strane turističke zajednice te direktno utjecati na razvoj turizma u našem okruženju.

Odgoj i obrazovanje za poduzetništvo koncept je i odgojno-obrazovni model kojemu je cilj razvijanje poduzetničke kompetencije učenika sa svim njezinim sastavnicama te razvoj poduzetnosti kao odlike osobnosti koja omogućuje učinkovito osobno i profesionalno funkcioniranje . Kao takav, privlači pažnju kreatora obrazovnih politika, nastavnika i drugih sudionika obrazovnog procesa te se nadamo kako smo ovim projektom to i postigli.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati ovu ideju

Paralelno s promjenama u obrazovnoj sferi i koncept odgoja i obrazovanja za poduzetništvo sve se više ocjenjuje relevantnim te se afirmira njegova primjena u neposrednoj odgojno-obrazovnoj praksi brojnih država. Iako su iskustva u njegovoj implementaciji različita, ipak je zajednička činjenica što sve više zemalja uključuje ovaj koncept u odgojnoobrazovnu praksu, pri tome se naslanjajući na tradiciju kurikulskog planiranja i programiranja. Mi smo, u okviru ovog projekta, kroz rad školske sekcije osnažili naše učenike za razvijanje poduzetništva i smatramo kako je to korisno i provedivo i od strane drugih nastavnika, naših kolega.

Prezentacija

Tags

NIN 2024

Collections

Nominovane prakse

NIN 2024